

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

31 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ursache Petru,

Judecători – Timofti Vladimir, Nicolaev Ghenadie, Toma Nadejda și Moraru Petru,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Răileanu Petru în numele inculpatei Guțu Victoria, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2014, în cauza penală privind-o pe

Guțu Victoria Serghei, născută la 23.09.1991,
originară și domiciliată în s. Șendreni, r. Nisporeni.

**Datele referitoare la termenul de examinare a
cauzei:**

1. 06.12.2013 – 20.02.2014 (prima instanță).
2. 11.03.2014 – 24.11.2014 (instanța de apel).
3. 28.01.2015–31.03.2015 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 20 februarie 2014, Guțu Victoria a fost condamnată în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal la 2 ani închisoare.

În baza art. 84 alin. (1)-(4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 21.12.2011 în baza art. 190 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, definitiv i s-a stabilit lui Guțu Victoria 2 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere pe un termen de 2 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip semiînchis.

A fost încasat de la Guțu Victoria în beneficul părții vătămate Apostu Andrei prejudiciul material în mărime de 45000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Guțu Victoria la 10 septembrie 2011, în intervalul de timp 19⁰⁰-22⁰⁰, aflându-se în apartamentul lui Apostu Andrei nr. 81 din str. M. Basarab 16/1, mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii bunurilor, a profitat de faptul că Apostu Andrei a adormit și pe ascuns, a sustras un lanț din aur cu greutatea de 70 grame la preț de 39000 lei, inel bărbătesc din aur cu greutatea de 16 grame la preț de 5500 lei și telefon mobil de model „Nokia” de culoare neagră la preț de 500 lei cu cartela SIM 069113802, cauzând ultimului prejudiciu material considerabil în sumă totală de 45000 lei.

În drept, acțiunile inculpatei au fost încadrate de către instanța de judecată în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal - furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apeluri de către :

- procuror, care a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpata Guțu Victoria să fie recunoscută culpabilă de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, numindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani 8 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semideschis.

Conform art. 85 Cod penal a adăuga parțial la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilită prin sentința Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 06 decembrie 2010, a-i stabili pedeapsa sub formă de 3 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumul parțial la pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 21 decembrie 2011 a-i stabili pedeapsa definitivă 3 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere pe un termen de 2 ani;

- avocații Roșca Maxim și Răileanu Petru în numele inculpatei Guțu Victoria, care au solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatei pe motiv că organul de urmărire penală a efectuat acțiuni procedurale pînă la emiterea ordonanței de începere a urmăririi penale la 22 septembrie 2011, că instanța de fond a dat o apreciere incorectă probelor, că bunurile puteau fi sustrate de către o persoană cu numele Sașa, care în acea zi a fost în apartamentul părții vătămate, că au fost violate drepturile și libertățile fundamentale a inculpatei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2014 au fost respinse ca nefondate apelurile procurorului și a avocatului Roșca Maxim în numele inculpatei Guțu Victoria, cu menținerea sentinței fără modificări.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că instanța de fond a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale, ce țin de

individualizarea pedepsei, și i-a numit o pedeapsă corectă, echitabilă și legală inculpatei Guțu Victoria, deoarece ultima a comis anterior infracțiuni similare, a fost condamnată, fiind anunțată în căutare, oficial nu este angajată în câmpul muncii, prejudiciul material nu a recuperat.

Totodată, argumentele acuzatorului de stat precum că, instanța de fond nu a aplicat prevederile art. 85 Cod penal, „aplicarea pedepsei în cazul unui cumul de sentințe”, instanța de apel le-a respins ca neîntemeiate, or potrivit art. 84 alin. (4) Cod penal, se stabilește pedeapsa și în cazul în care, după pronunțarea sentinței, se constată că persoana condamnată este vinovată și de comiterea unei alte infracțiuni săvârșite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză. În acest caz, în termenul pedepsei se include durata pedepsei executate, complet sau parțial, în baza primei sentințe. Din materialele cauzei rezultă că, inculpata Guțu Victoria a săvârșit infracțiunea de sustragere pînă la pronunțarea sentinței de către Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 21.12.2011.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Răileanu Petru în numele inculpatei Guțu Victoria, prin care solicită, invocînd temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată invocînd că:

- la materialele cauzei au fost anexate ilegal fotografiile cu imaginea bunurilor pretins a fi sustrase de la victimă, ridicate prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 25 aprilie 2011;

- partea vătămată Apostu Andrei nu a prezentat careva documente despre costul și proveniența lucrurilor sustrase;

- procurorul a întocmit rechizitoriul fără a indica locul și data întocmirii acestuia;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor indicate în apelul suplimentar a avocatului Răileanu Petru în numele inculpatei Guțu Victoria;

- au fost încălcate prevederile art. 6 CEDO.

5.1. În referința depusă de către procuror la recurs, s-a solicitat respingerea recursului ordinar declarat de avocatul Răileanu Petru în numele inculpatei Guțu Victoria, ca inadmisibil, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art. 430 pct. 5 Cod de procedură penală prin care recurentul trebuie să invoce concret unul din temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care este conținutul acestuia, argumentarea din punct de vedere a problemei de drept și prin ce cauza data are importanță deosebită pentru jurisprudență.

Referitor la apelul avocatului Roșca Maxim, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău prin decizia sa din 24 noiembrie 2014 s-a expus și respectiv apelul

suplimentar depus de avocatul Răileanu Petru care este tardiv, are la bază aceleași argumente.

6. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi respins din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs, este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci cînd hotărîrea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului, pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate în acest articol.

Din textul recursului se constată că recurentul invocă drept temei de declarare a acestuia prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume: că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul suplimentar declarat la 01 septembrie 2014 (f.d. 213, vol. I).

Însă în raport cu textul deciziei atacate, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, în caz, la respingerea apelurilor declarate de către acuzatorul de stat și de către avocatul Roșca Maxim în numele inculpatei Guțu Victoria.

În opinia Colegiului penal lărgit, instanța de apel întemeiat și argumentat a menținut sentința de condamnare a lui Guțu Victoria indicînd cumulul de probe descris în decizia atacată (f. d. 238-244, vol. I), care confirmă vinovăția inculpatei, cum sunt:

- declarațiile părții vătămate Apostu Andrei (f.d. 155, vol. I) date în prima instanță, care fiind sub jurămînt și preîntîmpinat despre răspunderea penală despre declarații mincinoase a declarat în ce împrejurări inculpata i-a sustras bunurile indicate în rechizitoriu, cauzîndu-i-se un prejudiciu material considerabil;

- declarațiile martorului Nedelcov Serghei (f.d. 157, vol. I) date în prima instanță din care rezultă, că a văzut inculpata cu partea vătămată Apostu Andrei și că ultimul i-a comunicat că a fost deposedat de către inculpată de bunuri cu care a fost la poliție, unde a fost depusă cererea despre furt;

- declarațiile date în prima instanță a martorilor Bîcu Oleg (f.d. 160, vol. I), Climenco Veaceslav (f.d. 161, vol. I), Demcov Iurii (f.d. 162, vol. I);

- procesul-verbal de înregistrare a plîngerii din 12.09.2011(f.d. 20, vol. I);

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 15.09.2011(f.d. 22-26, vol. I);

- procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 10.04.2012 (f.d. 60, vol. I);

- declarațiile inculpatei Victoria Guțu, prin care fiind audiată în cadrul urmăririi penale de către procuror în calitate de învinuită la 12 octombrie 2013, în prezența avocatului Maxim Roșca, a declarat că învinuirea îi este clară, vina o recunoaște, î-i pare rău de cele săvârșite, dorește să se împace cu partea vătămată, se căiește sincer, făcând aceste înscrisuri personal (f.d. 83, vol. I), iar faptul că în ședința de judecată inculpata și-a modificat declarațiile, Colegiul penal lărgit îl consideră ca o încercare de a se eschiva de răspunderea penală.

Instanța de recurs respinge ca neîntemeiate motivele apărătorului Răileanu Petru din apel, apoi descrie în recurs precum că în privința inculpatei Guțu Victoria necesită a fi dispusă o hotărâre de achitare, deoarece instanțele de fond și de apel, dând o apreciere cuvenită probelor legal administrate și examinate în prima instanță, just au considerat că acestea sunt suficiente, și că cu certitudine dovedesc vinovăția lui Guțu Victoria în comiterea infracțiunii imputate și anume: art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Nu este acceptată critica din recurs privind administrarea ilegală a unor probe, fiind că art. 1, 274 Cod de procedură penală (redacția Legii nr. 66 din 05 aprilie 2012) reglementează de când se consideră început procesul penal și de când este pornită urmărirea penală, care acțiuni sunt posibile pînă la începerea urmăririi penale.

Colegiul penal lărgit menționează, că instanțele de fond și de apel la individualizarea pedepsei au ținut cont de toate circumstanțele reale și personale și i-au numit o pedeapsă corectă, echitabilă și legală inculpatei Guțu Victoria, deoarece ultima a comis anterior infracțiuni similare, fiind anunțată în căutare, oficial nu este angajată în câmpul muncii, prejudiciul material nu a recuperat.

Se respinge și motivul din recurs, că nu este indicat locul și data întocmirii rechizitoriului, fiind că conform informației –anexă la rechizitoriu (f.d. 102, vol. I) este indicat că rechizitoriul este întocmit la 31 octombrie 2013 de procurorul în Procuratura sectorului Rîșcani, mun. Chișinău Dulgheru Andrei.

Cu referire la motivul invocat de recurent, precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra apelului suplimentar declarat de avocatul Răileanu Petru la 01 septembrie 2014, Colegiul penal lărgit menționează, că potrivit prevederilor art. 402 Cod de procedură penală, termenul de declarare a apelului este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel. Alin. (5) al aceluiași articol stipulează că, dacă inculpatul declară apel în termen și își înlocuiește apărătorul, noul apărător, în termen de 15 zile de la data primirii de către parte a copieii apelului declarat, poate declara apel suplimentar pentru inculpat, în care poate invoca motive adăugătoare de apel.

Conform materialelor dosarului, sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău a fost pronunțată la 20 februarie 2014 în prezența procurorului, inculpatei și avocatului inculpatei Roșca Maxim, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 166, vol. I), și tot la 20 februarie 2014, atât avocatul inculpatei, cât și inculpata au primit contra semnătură copia sentinței motivate (f.d. 173, vol. I), ceea ce a constituit o posibilitate reală pentru ambii de a declara apel în termenul stabilit de lege.

În atare împrejurări, termenul de declarare a apelului împotriva sentinței instanței de fond pronunțată la 20 februarie 2014 a expirat la 06 martie 2014.

Aceste momente certifică faptul că prevederile art. 402 Cod de procedură penală nu au fost respectate de avocatul Răileanu Petru, deoarece apelul suplimentar declarat de el este din data de 01.09.2014 (f.d. 213-217, vol. I) și a fost declarat aproape peste 6 luni de la data expirării termenului de atac cu apel a sentinței, sentința fiind atacată cu apel în termen și de avocatul Roșca Maxim în numele inculpatei Guțu Victoria (f.d. 175, vol. I), invocându-se în esență aceleași motive, la care instanța de apel s-a pronunțat în decizia atacată.

Termenul de apel este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar apelul declarat după expirarea termenului se va declara ca inadmisibil fiind depus peste termen, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării apelului obligă instanța de apel să procedeze astfel.

Colegiul penal lărgit concluzionează că instanța de apel s-a expus doar asupra apelului declarat în termen de către avocatul Roșca Maxim în numele inculpatei Guțu Victoria, neexpunându-se asupra apelului suplimentar declarat de avocatul Răileanu Petru, care a fost declarat evident peste termen, iar un apel declarat peste termen nu poate produce efecte juridice și în speța dată neexpunerea asupra acestui apel suplimentar nu poate fi considerată ca o încălcare.

Colegiul penal nu acceptă motivele invocate în recursul ordinar cu privire la încălcarea prevederilor art. 6 CEDO cu referire la neexpunerea asupra apelului suplimentar declarat peste termen, considerându-le nerelevante pentru speța dată, declarative, fiind că nu s-a invocat careva jurisprudență a CEDO.

Astfel, hotărîrea atacată nu este afectată de erori esențiale de drept și lipsesc careva motive ce ar servi drept temei pentru rejudecarea cauzei în ordine de apel.

Pentru aceste motive, Colegiul penal lărgit constată, că temeiurile pentru recurs ordinar invocate de recurent nu și-au găsit confirmarea în instanța de recurs, în concluzie se impune soluția de a respinge recursul ordinar declarat ca inadmisibil fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Răileanu Petru în numele inculpatei Guțu Victoria, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2014, în cauza penală privind-o pe **Guțu Victoria Serghei**, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **23 aprilie 2015**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Nicolaev Ghenadie

Toma Nadejda

Moraru Petru